

PERSBERICHT – Vijf, volledig door AI gegenereerde proefschriften en hun betekenis voor de wetenschap.

26 augustus 2026 — Vijf proefschriftmanuscripten waarvan de tekst volledig door generatieve AI is geproduceerd, zijn geregistreerd als i-DEPOT bij het Benelux Bureau voor de Intellectuele Eigendom (BOIP). De vijf werken vormen samen het onderzoeksprogramma *AI-Driven Knowledge Production*, waarin is onderzocht wat er met wetenschappelijke kennisproductie gebeurt wanneer AI niet alleen als hulpmiddel wordt ingezet, maar de tekstproductie daadwerkelijk overneemt.

De manuscripten ontstonden onder menselijke curatie. De onderzoeksvragen, onderzoeksarchitectuur, methodologische keuzes, selectie en afwijzing van gegenereerde output, verificatie en uiteindelijke wetenschappelijke verantwoordelijkheid bleven bij de onderzoeker.

Met het programma wil onafhankelijk onderzoeker Dr. Remco Schimmel de discussie over AI in wetenschap verbreden. Veel van het debat gaat begrijpelijkerwijs over verbieden en reguleren. Wij gingen een stap verder en vroegen ons af: “wat gebeurt er wanneer je AI systematisch probeert te exploiteren voor wetenschappelijke kennisproductie?”

Daarvoor werden vier verschillende vormen van wetenschap als stresstest gebruikt: ontwerpgericht onderzoek, interpretatief onderzoek, historische reconstructie en natuurwetenschappelijk onderzoek. Een vijfde studie analyseert de betekenis van de vier experimenten voor AI-gestuurde kennisproductie als geheel.

Een belangrijke uitkomst is de productiesnelheid. Binnen het programma vergde het genereren van een academisch volwassen proefschrift doorgaans zo’n veertien dagen. Het ging daarbij niet om een druk-op-de-knopmethode: de manuscripten werden paragraaf voor paragraaf, hoofdstuk voor hoofdstuk en versie voor versie opgebouwd, beoordeeld en herzien.

AI werd bovendien niet alleen als schrijver ingezet, maar ook als **criticus en controleur**: voor factchecking, controle op argumentatie, controle op juist gebruik van wetenschappelijke bronnen en verificatie op het daadwerkelijk bestaan van de door AI gefabriceerde referenties. Daarmee konden honderden pagina’s tekst en grote aantallen bronnen systematisch worden gecontroleerd op een schaal die voor één menselijke begeleider nauwelijks haalbaar is.

De werkwijze bleek niet foutloos. Taalmodellen kunnen bij lange en complexe opdrachten de draad kwijtraken, eerder gemaakte afspraken vergeten of ongewenste wijzigingen aanbrengen. Juist daarom bleef menselijke curatie noodzakelijk. In de praktijk bleken de problemen echter hanteerbaar, terwijl de snelheidswinst zeer groot bleef.

De scherpste stresstest is Columba Loquens. Dit natuurwetenschappelijke proefschrift over cognitie en navigatie bij postduiven is bewust opgezet als een oefening in wetenschappelijk illusionisme en als Turing-test voor de wetenschap. De beschreven experimenten hebben nooit

plaatsgevonden; de waarnemingen en empirische datasets zijn synthetisch door AI gegenereerd. Tegelijk volgt het manuscript nauwgezet de stijl- en methodeconventies van regulier empirisch onderzoek. Het vermijdt bizarre claims en pseudo-wetenschappelijke overdrijving, terwijl herkenbare stilistische sporen van AI-generatie systematisch zijn verminderd of verwijderd. Met andere woorden: plausibiliteit kan worden ontworpen.

Het experiment legt daarmee een ander detectieprobleem bloot. Vaststellen wie of wat de wetenschappelijke tekst heeft geproduceerd, zegt nog niets over de vraag of de beschreven experimenten daadwerkelijk hebben plaatsgevonden en of de data een observationele herkomst hebben. Tekstuele herkomst en empirische herkomst zijn twee verschillende vragen.

Wetenschappelijke integriteit vereist daarom niet alleen aandacht voor de productie van de tekst, maar ook transparantie over het onderzoeksproces, de herkomst van data en bronnen en de vraag wie uiteindelijk wetenschappelijke verantwoordelijkheid draagt

De bredere opbrengst van het programma ligt volgens Schimmel in drie gebieden: *snellere kennisproductie, grotere mogelijkheden voor multidisciplinaire synthese en verificatie op een schaal die met uitsluitend menselijke arbeid moeilijk haalbaar is*. De centrale vraag is daarmee niet alleen welke toepassingen van AI moeten worden verboden of gereguleerd, maar ook welke delen van wetenschappelijk werk verantwoord aan AI kunnen worden overgedragen.

De Nederlandstalige versies van de vijf studies waren eerder al bij BOIP geregistreerd. De nu geregistreerde Engelstalige proefschriftmanuscripten worden publiek toegankelijk gemaakt. Bij de studies horen daarnaast methodologische reflectieverslagen waarin hun totstandkomingsproces, correcties en verificatie zijn gedocumenteerd.

De BOIP-registratie houdt geen peer review of wetenschappelijke inhoudsbeoordeling in. Zij biedt een onafhankelijke, gedateerde vastlegging en publieke toegang tot de onderzoeksdocumenten.

Over de onderzoeker: Dr. Remco Schimmel promoveerde in 2007 aan de Universiteit Twente en werkt al geruime tijd als onafhankelijk onderzoeker.

Documentatie: <https://research.cyber-busters.com>

Perscontact: remcoschimmel1966@gmail.com, tel. 31-(0)6 129 141 60.